

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишкадаи давлатии
фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба
номи Мирзо Турсунзода, номзади
илмҳои филологӣ, дотсент
Назарзода М.М.
«22» апрели 2026 с.

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба диссертатсияи Сулаймонзода Масъуд Мумин

дар мавзуи «Сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии
Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD),
доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 -
Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ)

Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии Сулаймонзода Масъуд Мумин дар мавзуи «Сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» бо шиносномаи ихтисоси илмӣ 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) мутобиқат дорад. Дар шиносномаи ихтисоси шаклҳои сиёсати давлатӣ барои таҳқиқ пешбинӣ шудаанд. Сиёсати фарҳангии давлат яке аз шаклҳои муҳимтарини сиёсати давлатӣ ба шумор рафта, дар низоми давлатдорӣ миллӣ мавқеи намоён ишғол менамояд. Ғайр аз ин, дар шиносномаи ихтисоси мазкур робитаи давлат бо ҷомеаи шаҳрвандӣ, сиёсат ва идоракунии давлатӣ ва чанде дигар масъалаҳои марбут ба сиёсати давлатӣ барои таҳқиқ пешбинӣ шудаанд. Аз ин рӯ, мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси мазкур пурра мутобиқат менамояд.

Мубрами мавзуи таҳқиқ. Сиёсати фарҳангӣ талоши бошуурона ва муназзами давлат барои ба амал баровардани рушди ҳаёти маънавии ҷомеа ба шумор рафта, дар ташаккули ҳувияти миллии шаҳрвандон нақши ҳалкунанда мебозад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзиши ин мавзӯ аҳамияти хоса дорад. Пас аз ба даст овардани истиқлолият Ҷумҳурии Тоҷикистон на танҳо худмуайянкунии сиёсӣ ва иқтисодӣ, балки эҳёи фарҳангиро низ афзалияти давлатдорӣ муайян намуд. Дар ин давра зарур буд, ки мероси ҳазорсолаи кишвар аз нав эҳё гардад, ба

заминаи рушди соҳибхитиёри ворид карда шуда, ҳамзамон ба мушкилоти ҷаҳонишавӣ посух дода шавад.

Хусусиятҳои сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон, пеш аз ҳама, аз решаҳои амиқи таърихӣ доштани фарҳанги миллии тоҷикон бармеоянд. Бо така ба давраи Сомониён, ки ҳамчун асри тиллоии фарҳанг ва давлатдорӣ тоҷикон эътироф шудааст, кишвар ба барқарор кардани хотираи таърихӣ машғул мебошад. Осори Рӯдакӣ, Фирдавӣ ва Ибни Сино на танҳо мавзӯҳои таҳқиқоти илмӣ, балки ба унсури ҳаётан муҳимми сохтори ҳувияти миллии табдил меёбанд. Ин раванди мақсаднок аст. Дар он ёдгориҳои меъморӣ барқарор карда мешаванд, идҳои давлатӣ, ки бо таърихи миллии алоқаманданд, муқаррар карда мешаванд ва забони тоҷикӣ, ки ҳоло ҳамчун забони давлатӣ эътироф шудааст, ба унсури марказии барномаҳои таълимӣ ва фарҳангӣ табдил меёбад.

Хусусияти дигари сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо омилҳои демографӣ алоқаманд аст. Ҷумҳурии Тоҷикистон кишварест, ки аҳолии он хеле ҷавон аст ва қисми зиёди шаҳрвандонаш пас аз истиқлолият таваллуд шудаанд. Барои ин насл сиёсати фарҳангӣ бояд на танҳо ба гузаштаи таърихӣ равона шавад, балки шаклҳои муосири тафсири хотираи таърихиро низ пешниҳод кунад. Чунин ҳолат на танҳо барои рушди санъати классикӣ - театр, мусиқӣ ва адабиёт, балки дастгирии синамо, расонаҳои рақамӣ, рассомии муосир ва тарроҳӣ низ талаботи зиёд ба вучуд меорад. Ҳадафи сиёсати фарҳангии кишвар кӯмак ба шаклҳои нави ҳунари бадеӣ дар заминаи миллии мебошад ва бо ин васила фарҳанги рушдбандаеро эҷод мекунад, ки ба талаботи замон ҷавобгӯ аст.

Самти дигари масъала бо равандҳои геополитикӣ ва байнимиллӣ алоқаманд аст. Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Осиёи Марказӣ ҷойгир буда, қисме аз фазои этникӣ-фарҳангии минтақаро ташкил медиҳад. Сиёсати фарҳангии кишвар, аз як тараф, ба тақвияти соҳибхитиёрии он ва аз тарафи дигар, ба рушди ҳамкориҳои фарҳангӣ бо кишварҳои ҳамсоя ва диаспораи васеи тоҷикон нигаронида шудааст. Дастгирии робитаҳои фарҳангӣ ҳамчун воситаи муҳимми неруи нарма хизмат мекунад ва ба ташаккули имиҷи мусбати кишвар дар хориҷа ва тақвияти робитаҳо бо ҳамватанон мусоидат менамояд. Ғайр аз ин, мубрами таҳқиқи сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон айни замон бо масъалаҳои суботи иҷтимоӣ ва рушди устувор алоқамандӣ дорад. Дар шароити бӯҳронҳои иқтисодии ҷаҳонӣ ва равандҳои муҳоҷират фарҳанг ҳамчун соҳае пайдо мешавад, ки метавонад хароҷоти иҷтимоиро ҷуброн кунад, ба ҷомеа

ғояҳои муттаҳидкунанда пешниҳод намояд, ваҳдати иҷтимоӣ ва эҳсоси шаъну шарафро тақвият диҳад. Сармоягузорӣ ба соҳаҳои фарҳанг, маориф ва ҳифзи мероси ниёгон ҳамчун ғамхории дарозмуддат ба сармояи инсонӣ ҳисобида мешаванд, зеро бидуни он расидан ба ҳадафҳои стратегии давлатдории миллӣ ғайриимкон аст.

Дараҷаи асоснокии гузоришҳои илмӣ, хулосаю пешниҳод, ки дар диссертатсия оварда шудаанд. Таҳлили сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар рисолаи мазкур бо истифодаи усулҳои методологии асосӣ ҷамъааст, ки эътимоднокии баланди хулосаҳо ва пешниҳодҳои илмӣ муаллифро таъмин мекунад. Дар таҳқиқоти мазкур равиши системавӣ ба таври васеъ истифода бурда шудааст. Методологияи мазкур имкон медиҳад, ки сиёсати фарҳангӣ на ҳамчун маҷмуи чораҳои гуногун, балки ҳамчун механизме, ки бо низомҳои иҷтимоӣ иқтисодӣ, сиёсӣ ва таълимии давлат алоқаманд мебошад, баррасӣ карда шавад. Эътимоднокии хулосаҳо тавассути доираи васеи манбаъҳо тасдиқ карда мешавад. Рисолаи мазкур дар асоси омӯзиши адабиёти илмӣ ва ҳуҷҷатҳои расмӣ, аз қабили Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фарҳанг», барномаҳои давлатии рушди фарҳангӣ, маводу гузоришҳои Вазорати фарҳанг таҳия шудааст.

Барои таъмини объективияти илмӣ ва пешгирӣ аз таъсири идеологӣ муаллиф аз таҳлили муқоисавӣ васеъ истифода мебарад. Моделҳо ва механизмҳои татбиқи сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо амалияҳои дигар давлатҳои пасошуравии Осиёи Марказӣ, ки дар онҳо равандҳои рушди фарҳангии миллӣ шароити ибтидоии монанд доштанд, вале дар самтҳои гуногун зоҳир мешуданд, муқоиса карда шудаанд. Инчунин, сиёсати фарҳангии як қатор кишварҳои ҷаҳон, ки бо системаҳои хуб рушдкардаи худ барои дастгирии гуногунии фарҳангӣ ва ҳифзи забонҳои миллӣ машҳуранд, муқоиса карда мешавад. Чунин муқоиса ба муаллиф имкон додааст, ки принципҳои идоракунии умумиро аз принципҳои хоси заминаи таърихӣ ва сиёсии Тоҷикистон фарқ намояд ва роҳҳои ҳалли мутобиқ ба шароити маҳаллиро пешниҳод кунад.

Навгонии илмӣ таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои ғурифташуда. Дар рисолаи муаллиф навгонии назарраси илмӣ пешниҳод гардидаанд. Навгонии илмӣ таҳқиқот бо таҳлили ҳамаҷонибаи сиёсати фарҳангӣ ҳамчун як системаи дар ҳолати мутобиқшавии доимӣ ба танишҳои иҷтимоӣ фарҳангии дохилӣ ва беруна қарордошта алоқаманд мебошад. Дар муқоиса бо таҳқиқоти қаблӣ, ки дар онҳо сиёсати

фарҳангӣ асосан аз нигоҳи барномаҳои давлатӣ ва ҳуҷҷатҳои расмӣ таҳлил гардидаанд, дар ин таҳқиқот равиши маҷмӯи истифода гардидааст ва таҳлили ҳадафҳои стратегӣ, механизмҳои татбиқи институтсионалӣ ва муҳимтар аз ҳама, қабули иҷтимоии ин тадбирҳо дар байни гурӯҳҳои гуногуни аҳолиро дар бар мегирад. Дар таҳқиқоти муаллиф таъсири ҷаҳонишавӣ ба фарҳанги миллӣ ва ҳифзи фарҳанги миллӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ нишон дода шудааст. Инчунин муаллиф таъсири сиёсат ба фарҳанг ва баръакс таъсири фарҳанг ба сиёсатро муайян намудааст. Ҳамзамон дар рисола хусусиятҳои рушди сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар марҳилаи кунунии давлатдорӣ миллӣ нишон дода шудааст.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия. Аҳамияти илмӣ таҳқиқот бо омӯзиши равандҳои фарҳангӣ алоқаманд мебошад. Таҳқиқоти мазкур дар рушди назарияи сиёсати фарҳангӣ нақши муҳим мебозад. Зеро дар он на танҳо тавсифи модели миллии Тоҷикистон, балки фаҳмиши концептуалии сиёсати фарҳангӣ пешниҳод гардидааст. Таҳлилҳои анҷомёфта имкон медиҳанд, ки сиёсати фарҳангӣ ҳамчун раванди пайвастаи мутобиқшавӣ баррасӣ карда шавад. Дар он ҳар як қарор - хоҳ дастгирии ҳунароҳои анъанавӣ бошад, хоҳ сармоягузорӣ ба инфрасохтори рақамӣ - воқуниш ба таъсири ниёзҳои иҷтимоии муосир ва омилҳои геополитикӣ мебошад. Ҳамин тариқ, дар рисола на танҳо омӯзиши як мавзӯ, балки методологияе пешниҳод мегардад, ки барои таҳлили равандҳои шабеҳ дар дигар ҷомаҳои пасашуравӣ татбиқ мешавад. Натиҷаҳои таҳқиқот дурнамои навро барои таҳқиқоти байнифанӣ фароҳам меоранд.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқот барои муассисаҳое, ки мустақиман дар ташаккул ва татбиқи сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок мекунанд, хеле арзишманданд. Таҳлилҳои муаллиф на танҳо самтҳои умумии стратегӣ, балки нуқтаҳои мушаххаси институтсионалиро низ ошкор кардаанд, масалан, байни банақшагирии марказонидашуда ва ниёз ба устувории минтақавӣ, ё байни ҳадафҳои фарҳангии оммавӣ ва зарурати эҷоди рамзҳои обрӯи миллӣ дар сахнаи байналмилалӣ. Тавсияҳое, ки дар таҳқиқот таҳия шудаанд, мақсаднок ва дорои аҳамияти амалӣ мебошанд. Дар онҳо пешниҳодҳо оид ба беҳтар кардани механизмҳои татбиқи сиёсати фарҳангӣ, аз ҷумла ҷорӣ кардани меъёрҳои гуногун барои лоиҳаҳои фарҳангӣ; такмил додани системаи арзёбии самаранокии фаъолиятҳо дар асоси маҷмӯи нишондиҳандаҳои сифатӣ ва миқдорӣ; таъсиси шуроҳои ҳамоҳангсоз дар назди Вазорати

фарҳанг барои ҳамкориҳои самараноктар бо созмонҳои ғайриҳукуматӣ ва соҳибкорони хусусӣ манзур гардидаанд. Тавсияҳои мазкур, ки бар асоси таҳлили ҳамаҷонибаи вазъи дохилӣ ва талаботи берунаи системаи сиёсӣ таҳия шудаанд, метавонанд ҳамчун асоси мушаххас барои танзими барномаҳои ҷорӣ ва таҳияи барномаҳои нав, коҳиш додани хатари бюрократӣ ва афзоиши мутобиқшавии маъмурияти давлатӣ дар ин соҳа хизмат кунанд.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ. Арзёбии эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқот оид ба сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон талаботи асосии методологияи илмӣ мебошад. Дар таҳқиқоти мазкур ин меъёрҳо тавассути тарҳи таҳқиқоти ҳамаҷониба, бисёрсатҳӣ ва интиқодӣ, ки ҳар як унсур он барои тасдиқи мутақобила ва тақвияти хулосаҳои ниҳой хизмат мекунанд, риоя карда шуданд. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, пеш аз ҳама, аз рӯйи гуногунрангии манбаъҳои истифодашуда муайян карда мешавад.

Дақиқии натиҷаҳо бо шарҳи возеҳи мафҳумҳои асосӣ ва истифодаи усулҳои коркарди маълумот кафолат дода мешавад. Мафҳумҳои «сиёсати фарҳангӣ», «хувияти миллӣ» ва «шиддати фарҳангӣ» бо назардошти хусусиятҳои ҷомеаи Тоҷикистон муайян карда шудаанд. Маълумоти омӯрӣ ва матлаби расонаҳои хабарӣ бо истифода аз усулҳои асосии таҳлили миқдорӣ барои муайян кардани тамоюлҳо ва ҳамбастагӣ коркард карда шудаанд. Ҳамаи хулосаҳо, ба монанди хулосаҳо дар бораи самаранокии барномаҳои мушаххас, танҳо пас аз муайян кардани намунаҳои мувофиқ дар маълумот аз манбаъҳои гуногун таҳия карда шудаанд.

Саҳми шахсии доктараби дарёфти дарачаи илмӣ дар таҳқиқ. Муаллиф барои коркарди ҷанбаҳои назариявӣ методологияи мавзӯ доираи васеи адабиёти илмиро истифода бурдааст. Саҳми шахсии муаллиф дар таҳқиқот дар истифодаи методҳои илмӣ, таҳлилу баррасии сатҳи омӯзиши мавзӯ, коркарди маълумоти бадастомада, гузаронидани таҳқиқот, ҷамъбасти таҳқиқот, таҳияи хулосаҳои диссертатсия ифода ёфтаанд.

Наشري натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Доктараб вобаста ба мавзӯи диссертатсия ҳафт мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст. Инчунин аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ панҷ маърузаи

илмӣ чоп намудааст. Интишороти довталаб ба талаботи бандҳои 34-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Арзёбии мазмуни диссертатсия ва дараҷаи ба итмом расидани он. Сохтор ва ҳаҷми диссертатсия. Диссертатсияи мазкур аз номгӯи ихтисораҳо, муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, се боб, шаш зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад. Боби якуми диссертатсия ба таҳқиқи асосҳои назариявӣ методологии сиёсати фарҳангӣ бахшида шудааст. Дар ин боби диссертатсия, ки дар навбати худ аз ду зербоб иборат мебошад, барои нишон додани моҳият ва хусусиятҳои сиёсати фарҳангӣ равишҳои гуногуни илмӣ ва муқаррароти назариявӣ таҳлилу баррасӣ шудаанд. Бо ин мақсад дар ин боби диссертатсия моҳияти сиёсати фарҳангӣ, функсияҳои он, субъектҳои татбиқкунандаи сиёсати фарҳангӣ, моделҳои гуногуни сиёсати фарҳангӣ, хусусиятҳои бевоситаи сиёсати фарҳангӣ ва чанде дигар масъалаҳои марбут рушди сиёсати фарҳангии давлат таҳлилу баррасӣ шудаанд. Дар зербоби дуюми диссертатсия муаллиф алоқамандии сиёсат ва фарҳангро нишон дода, таъсири мутақобилаи онҳоро ба таври муфассал таҳлил намудааст. Дар ин бахши рисола нишон дода мешавад, ки чи гуна сиёсат ба фарҳанг ва баъакс, фарҳанг ба сиёсат таъсир мерасонанд. Умуман, дар боби якуми диссертатсия муаллиф дар заминаи таҳлилу баррасии адабиёти илмӣ моҳият ва хусусиятҳои бевоситаи сиёсати фарҳангиро нишон дода тавонистааст.

Боби дуюми диссертатсия ба омузиши ташаккули сиёсати фарҳангӣ ва татбиқи амалии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст. Дар доираи ин боб дар навбати аввал зарурати сиёсати фарҳангӣ дар низоми давлатдорӣ миллӣ асоснок гардида, дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон татбиқи сиёсати фарҳангӣ нишон дода шудааст. Дар ин қисми таҳқиқот муаллиф омилҳои таҳлил намудааст, ки ба раванди татбиқи сиёсати фарҳангӣ ва рушди минбаъдаи он таъсири мустақим мерасонанд. Аз ҷумла, ҷаҳонишавӣ, иқтисоди бозаргонӣ, рушди технологияҳои иттилоотӣ ва ғ. Дар доираи зербоби аввали ин боб ҳифзи мероси фарҳангӣ ва таърихӣ, фароҳам овардани шароит барои рушди соҳаи фарҳанг, ташаккул ва рушди афзалиятҳои фарҳангии ҷомеа ва таъмин намудани рақобатпазирӣ онҳо, татбиқи неруи созанда ва инноватсионии миллат, баланд бардоштани сатҳу сифати дастрасӣ ба

сарватҳои фарҳангӣ, вусъат додани иштироки ҷомеа дар корҳои фарҳангӣ барин масъалаҳо омукта шудаанд. Дар қисми дуюми боби дуюм таҷрибаи Тоҷикистон оид ба татбиқи сиёсати фарҳангӣ дар ҳошияи ташаббусҳои созандаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва тадбирҳои андешидаи Ҳукумати мамлакат ҳамаҷониба таҳлил гардидаанд.

Дар боби сеюми диссертатсия дурнамои рушди сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ гардида, рушди сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонишавӣ ва сиёсати фарҳангии кишвар дар замони соҳибистиклолӣ таҳлилу баррасӣ шудаанд. Дар ин қисми таҳқиқот дар навбати аввал таъсири ҷаҳонишавӣ ба фарҳанги миллӣ, паҳн гардидани фарҳанги бегона, тарғибу ташвиқи ғояҳои тундгароӣ ва экстремизми динӣ, ҳифзи фарҳанги миллӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ, эҳёи хотираи таърихӣ, саҳми Сарвари давлат ва Ҳукумати мамлакат дар рушди фарҳанги миллӣ таҳлил гардидаанд. Инчунин заминаҳо ва имкониятҳои рушди минбаъдаи сиёсати фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ гардида, ба талаботи муосир ҷавобгӯ гардонидани инфрасохтори фарҳангии кишвар, истифодаи имкониятҳои технологияҳои муосир ҷиҳати таблиғи фарҳанг, роҳу усулҳои нави ба амал баровардани рушди фарҳангии ҷомеа баррасӣ гардидаанд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Диссертатсияи докталаби дараҷаи илмӣ бо риояи муқаррароти Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводди илмӣ, ки бо қарори Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, №493 тасдиқ гардидааст, ба расмият дароварда шудааст.

Мутобиқати тахассуси илмӣ докталаб ба дараҷаи илмӣ. Тахассуси илмӣ докталаб Сулаймонзода Масъуд Мумин ба ихтисоси илмӣ 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) мутобиқат менамояд.

Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия. Дар таҳқиқоти мазкур дар баробари муваффақиятҳо, ба андешаи мо, чунин норасоӣҳо низ дида мешаванд:

1. Дар рисолаи муаллиф истифодаи технологияҳои рақамӣ дар соҳаи фарҳангишора гардидааст. Аммо масъалаи мазкур ба таври муфассал омукта нашудааст.

2. Агар дар доираи як зербоби алоҳида масъалаи таъмини амнияти фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ мегардид, мундариҷаи рисола боз ҳам мукамалтар мешуд.

3. Дар таҳқиқоти довталаб нақши ҷомеаи шахрвандӣ дар амалигардонии сиёсати фарҳангӣ ва ҳифзи фарҳанги миллий дар сатҳи зарурӣ нишон дода нашудааст.

Камбудию норасоҳои нобаргардида сифати баланди илмии диссертатсияро коста намегардонанд. Ба инобат гирифтани онҳо дар таҳқиқоти минбаъдаи довталаб самаранок арзёбӣ мегарданд.

Автореферати диссертатсия тибқи тартиби муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисос таҳия гардида, мазмунӣ асосии кори таҳқиқиро инъикос менамояд ва дар он натиҷаҳои назарраси илмӣ асоснок гардида, шарҳи пурраи худро ёфтаанд.

Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия. Хулоса, диссертатсияи Сулаймонзода Масъуд Мумин дар мавзуи «Сиёсати фарҳангӣ ва хусусиятҳои он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ) дар сатҳи зарурии илмӣ анҷом ёфта, аз ҷиҳати мазмун ба талаботи мавҷуда мутобиқ мебошад. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси номбаргардида мебошад.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Тақриз аз ҷониби дотсенти кафедраи ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода, номзади илмҳои фалсафа Зокирзода С.И. омода гардидааст.

Тақриз дар ҷаласаи кафедраи ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба

номи Мирзо Турсунзода” муҳокима ва тасдиқ карда шудааст (протоколи №01, аз 10.04.2026).

Дар ҷаласаи кафедра иштирок доштанд: 11 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор – 11 нафар, зид – нест, бетараф – нест.

Раиси ҷаласа:

Дотсенти кафедраи ҷомеашиносии

Муассисаи давлатии таълимии

“Донишкадаи давлатии фарҳанг

ва санъати Тоҷикистон ба номи

Мирзо Турсунзода,

номзади илмҳои фалсафа

Имомалиева Раногуль Мамадалиевна

Ташхисгар:

номзади илмҳои фалсафа,

дотсент Зокирзода Сӯҳроб Ибод

Котиби илмӣ ҷаласа:

Омӯзгори калон Холиқов Диловар

Имзоҳои Имомалиева Р.М., Зокирзода С.И., ва Холиқов Д.–ро
тасдиқ менамоям:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси Муассисаи давлатии
таълимии “Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба
номи Мирзо Турсунзода, Нуриддинзода Ф.Б.

Суроғай муассисаи пешбар:

734032, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,

ноҳияи Сино, хиёбони Борбад 73 «а» тел.: 231-18-27

E-mail: tajartins@yandex.com